

**Oświadczenie złożone
przez senatora Marka Konopkę
wspólnie z innymi senatorami
na 30. posiedzeniu Senatu
w dniu 2 kwietnia 2009 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracamy się do pana ministra w następującej kwestii, gdyż do mojego biura senatorskiego zgłosili się sołtysi z prośbą o interwencję w takiej sprawie.

Sołtysi to w ogromnej większości rolnicy ubezpieczeni w KRUS. Część z nich prowadzi działalność gospodarczą. Większość gmin zleca sołtysom pobór podatku rolnego. Z tego tytułu otrzymują oni wynagrodzenie w postaci prowizji od zebranych kwot (inkaso). Odbywa się to na podstawie uchwał gmin. W tym celu gminy zawierają z sołtysami umowy zlecenia. Zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (DzU z 2007 r. nr 11 poz. 74 j.t.) zawarcie takich umów jest podstawą do obowiązkowego ubezpieczenia na zasadach ogólnych ZUS. W związku z tym większość urzędów gmin zgłosiła sołtysów do ubezpieczenia ZUS i odprowadzała należne składki z tytułu zawartych umów zlecenia. Na skutek tego tracą oni prawo do ubezpieczenia w KRUS na podstawie art. 5a ust. 1 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (DzU z 2008 r. nr 50 poz. 291 j.t.).

Obecnie sytuacja jest taka, że sołtysi ci mogą stracić prawo do ubezpieczenia w KRUS z mocą od kilku lat, a niektórzy nawet kilkunastu lat wstecz. Jednocześnie będą musieli zapłacić należne składki do ZUS za ubiegłe lata wraz z należnymi odsetkami karnymi (nawet do dziesięciu lat). Ze wstępnych wyliczeń wynika, że są to ogromne kwoty, przekraczające możliwości finansowe sołtysów. Dodatkowo osoby, które uzyskały prawo do rent i emerytur z tytułu ubezpieczenia w KRUS, mogą je utracić. Kolejnym negatywnym skutkiem sytuacji jest to, że sołtysi ci przez kolejne trzy lata będą musieli być ubezpieczeni w ZUS. Fakty te potwierdzają w rozmowie telefonicznej pracownicy ZUS i KRUS.

Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 17 lipca 2008 r., sygn. II UK 348/07, stoi na stanowisku, że „wykonywanie czynności na podstawie umowy zlecenia nie stanowi podstawy do wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników na podstawie art. 5a ust. 1 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników”.

Prosimy o jednoznaczną odpowiedź, gdyż pracownicy KRUS i ZUS stoją na stanowisku, że jest to sprawa indywidualna i każdy z rolników w tej sytuacji może dochodzić swoich praw przed sądem.

1. Czy zawarcie umowy zlecenia z rolnikiem będącym ubezpieczonym w KRUS skutkuje wyłączeniem go z ubezpieczenia społecznego rolników na podstawie art. 5a ust. 1 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników?

2. Jakie działania zamierza podjąć ministerstwo rolnictwa, w sytuacji gdyby KRUS zaczął nagminnie wyrejestrowywać rolników z ubezpieczenia społecznego rolników (w opisanej sytuacji), a ZUS zaczął dochodzić swoich należności wraz z odsetkami?

Z poważaniem
Marek Konopka
Stanisław Jurcewicz
Małgorzata Adamczak
Piotr Gruszczyński